

Neemt het aantal mensen met dementie toe of af?

Bron Alzheimer Nederland website 4 februari 2014

Vestiging Alzheimer Nederland

Op dit moment zijn er in Nederland ruim 260.000 mensen met dementie. Dit aantal zal de komende jaren sterk toenemen. Daarover is helaas geen twijfel. Wel verschillen wetenschappers van mening over de omvang van de toename. Een belangrijke discussie, want een kleine over- of onderschatting van het probleem betekent al snel een groot tekort of overschot aan hulp en zorg. Maar waarom is dit onzeker?

Aantal nieuwe mensen met dementie

Verschillende recente bevolkingsonderzoeken laten een afname zien in het aantal 'nieuwe gevallen' van dementie. Dit noemt men de 'incidentie' van dementie. De incidentie is niets anders dan het aantal mensen dat gemiddeld in een jaar dementie krijgt. Volgens sommige bevolkingsonderzoeken daalt de incidentie wel 25 tot 30%, ten opzichte van bevolkingsonderzoeken uit de jaren 1980 en 1990.

Leeftijd

	Incidentie	
	Mannen	Vrouwen
55-59	1	1
60-64	1	1
65-69	1	2
70-74	5	4
75-79	15	18
80-84	25	25
85+	29	58

Incidentie van dementie

(per 1000 inwoners)

Naast de incidentie zijn er nog twee factoren die de hoeveelheid mensen met dementie bepalen. De eerste is 'leeftijd'. De komende tientallen jaren zal de bevolking in Nederland 'vergrijzen'. Kortom er komen steeds meer ouderen bij. En dit is erg belangrijk voor het aantal mensen met dementie. Na het 65e levensjaar verdubbelt de kans om dementie te krijgen namelijk iedere 5 jaar. Dat is goed te zien in tabel 1. In deze tabel staat dat van iedere duizend mannen tussen de 65 en 69 jaar er gemiddeld 2,1 binnen een jaar dementie krijgen. De kans op dementie is voor een 85plusser echter 15x zo groot!

Prevalentie

Prevalentie		
	mannen	vrouwen
55-59	2	6
60-64	5	4
65-69	8	10
70-74	20	21
75-79	60	62
80-84	137	193
85+	316	356

Prevalentie van dementie

(per 1000 inwoners)

Een andere factor die een belangrijke rol speelt bij het berekenen van het aantal mensen met dementie is de zogenaamde 'prevalentie'. Dit is het aantal mensen dat op dit moment dementie heeft, per duizend inwoners. Dit getal is veel groter dan de incidentie, omdat mensen gemiddeld zo'n acht jaar met de ziekte leven.

Een Zweeds onderzoek uit de zomer van 2013 liet zien dat de prevalentie van dementie niet afnam, terwijl de incidentie wel fors lager werd. Hoe kan dat? De onderzoekers verklaren dit door de toegenomen levensverwachting met dementie. Kortom; mensen leven gemiddeld langer met dementie dan vroeger.

Toekomst

Voor de nabije toekomst lijkt het erop dat de huidige voorspellingen kloppen. Voor de toekomst op langere termijn is dit onduidelijk. Er zijn verschillende zaken die het aantal mensen met dementie kunnen laten toe- of afnemen:

Afname

- Lagere incidentie (betere gezondheidszorg / betere levensgewoonten zoals minder roken en minder hoge bloeddruk)
- Medicijnen die dementie voorkomen of genezen

Toename

- Hogere incidentie door toename van slechte levensgewoonten als overgewicht, diabetes en weinig bewegen
- Hogere gemiddelde levensverwachting (leeftijd is de belangrijkste risicofactor voor dementie)
- Langer leven met dementie (waardoor de 'prevalentie' stijgt)
- Medicatie die dementie vertraagt (waardoor mensen langer leven met dementie)

Conclusie

Het aantal mensen met dementie zal naar verwachting nog sterk stijgen. Dat komt door de toegenomen levensverwachting en de grote groep mensen (babyboomers) die door hun leeftijd de komende jaren een groot risico hebben op dementie.

Als de incidentie met 30% afneemt -zoals nu uit sommige onderzoeken blijkt- dan nog neemt het aantal mensen met dementie met zeker 50% toe. Aan de andere kant is het ook mogelijk dat de huidige voorspellingen te laag zijn, door factoren die het aantal mensen met dementie kunnen laten toenemen.

Alzheimer Nederland hanteert voor haar voorspellingen de meest betrouwbare gegevens. Vooralsnog zijn deze gebaseerd op de 'oude' incidentie cijfers. Deze

cijfers worden ieder jaar door TNO vastgesteld en doorgerekend. Wanneer er harde bewijzen zijn dat het verwachte aantal mensen met dementie toe- of afneemt, worden onze voorspellingen uiteraard aangepast.